

Patruljesystemet – den eneste måten å drive speiding på

«Patruljesystemet er ikke et system å drive speiding etter, det er det eneste systemet.»
Robert Baden-Powell

Patruljen er den minste arbeidsenheten i speiderbevegelsen. Alle flokker, tropper og noen lag er delt opp i patruljer. Hele resten av organisasjonen er også delt opp slik. Patruljeførerne (peffene) i troppen utgjør selv en patrulje - førerpatruljen - med troppslederen som peff. Lederne i en gruppe utgjør en patrulje, det samme gjør kretsstyret, osv. I flokker som bruker Jungelboka som ramme, kalles patruljen «kul». Ut fra speidernes alder og erfaring utvikles patruljearbeidet gradvis gjennom hele speidertiden, og lederen er veileder for patruljeføreren.

En patrulje:

- er en liten gruppe som er fast over tid
- * består av 5 - 8 personer
- * gir trygghet for den enkelte
- * skal gi ulike oppgaver til den enkelte
- * skal gi muligheter for å lære ved egen aktivitet
- * er til en viss grad selvstyrt.
- * har en leder, «patruljefører».

Patruljeledelse

En speidertropp er bygget opp av de enkelte patruljer. Det var dette som ble suksessen for leiren på Brownsea Island. Der erfarte Baden-Powell patruljesystemet i praksis, og han sa det slik: "Patruljesystemet er ikke et system å drive speiding etter. Det er det eneste systemet." Han ble en banebryter for moderne pedagogiske prinsipper med denne arbeidsformen.

Nøkkelpersonen for å få patruljesystemet til å fungere skikkelig, er patruljeføreren. For at patruljeføreren skal kunne gjøre sin ansvarsfulle jobb, er det helt avgjørende at patruljeføreren får nødvendig opplæring og trening og lærer seg å planlegge og lede.

"Patruljesystemet er speidingens styrke – men også dens svakhet". Noe av det viktigste i speidingen er å gjøre patruljeførerne dyktige til å kunne lede sine patruljer på egen hånd.

En god patrulje:

- har et godt miljø der alle medlemmene trives;
- er et sted der alle føler seg trygge og stoler på hverandre;
- er et sted der patruljemedlemmene leker og jobber sammen;
- er et sted der patruljemedlemmene liker å drive med speiding sammen og er ivrige etter å ta fatt på en ny utfordring.

Patroljeførerens oppgaver:

- Planlegge arbeidet i patroljen sammen med patruljeassistenten og etter innspill fra patruljemedlemmene, eventuelt med hjelp fra troppslederen.
- Ha hovedansvaret for opplegg på patroljemøter og -turer.
- Skape godt miljø i patroljen og sørge for at alle trives.
- Sørge for at alle får bidra med det de er gode til, men også at alle får prøve seg på nye ting.
- Hjelp patroljen til å utvikle eget særpreg og følelsen av vennskap og samhörighet mellom patruljemedlemmene.
- Sørge for at alle medlemmene i patroljen har en terminliste slik at de vet når og hvor ting skjer.
- Fordele post og informasjon til patruljemedlemmene.
- Være bindeleddet mellom troppslederen og patruljemedlemmene.
- Delta på førerpatruljemøter i troppen.
- Ved å fordele oppgavene i patroljen sørge for at oppgavene som patroljen får, blir utført.
- Følge opp, oppmuntre og gi ros til medlemmene i patroljen når de utfører en oppgave.
- Vise omsorg for patruljemedlemmene.
- Være bevisst sin rolle som forbilde for speidere og passe på at det man gjør og de holdningene man formidler er i tråd med speidingens verdier.
- Ha overordnet ansvar for patroljens utstyr.
- Ha ansvar for sikkerhet på patroljemøter og -turer.

Sjekkliste for gode aktiviteter

Her er en enkel sjekkliste som du kan bruke når du planlegger en speideraktivitet, et patroljemøte eller en tur:

Aktiviteten/møtet/turen skal:
Bidra til å oppfylle ett eller flere gitte mål i programmerkene
- Friluftsliv
- Samfunnsengasjement
- Livskvalitet
- Vennskap
- Kreativitet
Bruke ett eller flere av elementene i speidermetoden
- Forpliktelse gjennom lov og løfte
- Learning by doing
- Bruk av patroljesystemet
- Friluftsliv
- Samfunnsengasjement
- Symbolikk, rammer og lek
- Progresjon i aktiviteter og ferdigheter
- Medbestemmelse og ansvar
Være tilpasset patroljens nivå (alder, kunnskap, ferdigheter)
Være relevant (gir speiderne utvikling, kunnskap som kan anvendes i framtiden)
Være morsom (er det ikke moro, er det ikke speiding☺)

Et vanlig patruljemøte kan inneholde følgende elementer (ikke nødvendigvis i denne rekkefølgen):

- Åpning med egen patruljeseremoni som virker samlende og betyr noe for patruljen.
- Patruljeråd hvor speiderne kan være med på å bestemme hva som skal skje i patruljen.
- Læring – hovedøkt hvor speiderne lærer noe nytt - kunnskaper, ferdigheter eller begge deler.
- Lek/konkurranse – for å koble av eller med spesiell hensikt.
- Repetisjon av det som ble gjennomgått i læringsøkta.
- Sang, musikk eller skuespill – her kan patruljen få utløp for sine kunstneriske evner.
- Avslutning – roe ned, oppsummere, tid til ettertanke.

Møteplan

En møteplan skal inneholde:

- Patrulje
- Møtedato
- Sted
- Peff
- Mobil
- Tema for møtet
- Mål for møtet
- Punkter i treningsprogrammet
- Tidsplan
- Beskrivelse av aktiviteter med ansvarsfordeling og utstyr

Sjekkliste i forbindelse med et patruljemøte

Før:

Lag en møteplan.

Lag utstyrsliste.

Fordel oppgaver/utstyr.

Forbered programmaterieell, utskrifter, eksempler osv.

Avtal med eventuelle eksterne hjelpere.

Informert speiderne i patruljen om eventuelle spesielle forberedelser/klær/utstyr/oppmøtested- og -tidspunkt.

Under:

Informert alle om hva som skal skje og hvordan det skal skje.

Vær aktivt deltakende i det dere gjør.

Pass på at alle har noe å gjøre og at oppgavene passer speidernes nivå.

Gi ros og oppmuntring.

Pass på tiden, men husk at møteplanen kan justeres underveis hvis du ser at det er lurt.

Ha oversikt over utstyret.

Vær oppmerksom på eventuelle utrygge situasjoner

Vær oppmerksom på stemningen i patruljen og prøv å unngå/håndtere problemer og konflikter som oppstår.

Etter:

Ros speiderne for god innsats.

Hør med speiderne om hva som var bra på møtet.

Diskuter (peffen og assen imellom) hvordan møtet gikk og hva dere bør huske på til neste gang.

Send ut en oppsummering til troppsledelsen, og gjerne til foresatte, om hva dere har gjort/lært.

Noter hvilke punkter i treningsprogrammet hver enkelt speider har fullført.

Patrulje:		Dato:	
Sted:	Peff:		Mobil:
Tema for møtet:			
Mål for møtet:			
Punkter i treningsprogrammet:			
Når (kl)	Aktivitet - Hva, Hvorfor, Hvordan	Ansvarlig	Utstyr

Hvordan få og beholde oppmerksomhet:

- Vær deg selv.
- Vær forberedt.
- Framhev det viktigste.
- Unngå forstyrrende oppførsel/bevegelser.
- Vær vennlig og i godt humør.
- Vær engasjert selv, hvis du vil engasjere andre.
- Bli ikke ergerlig dersom ikke alle oppfatter stoffet like fort.
- Gi ros.
- Snakk tydelig og gjerne litt langsomt.
- La alle se og høre.
- Praktisk øvelse er viktig.
- Vis at du tar oppgaven din alvorlig. Ikke bløff.
- Still spørsmål som alle kan forstå, og la én om gangen svare.
- Still spørsmål til alle i tur og orden.
- Oppfordre speiderne til å stille spørsmål.
- Ha så korte instruksjonsøker som temaet tillater.
- Husk: God forutsetning for læring er at alle må føle seg vel fysisk (for eksempel ikke være for kalde eller varme).

Praktiske ferdigheter

Når speiderne skal lære seg noe praktisk, må peffen først selv vise hva de skal lære og forklare sammenhengen i det. Denne delen av læringsøkten kalles tradisjonelt for instruksjon. Men instruksjon uten øvelse gir dårlige resultater. Derfor bør den kombineres med noen av metodene nedenfor for å gi mer spennende og variert læring.

Her er forslag til metoder som kan brukes til å øve videre på ferdigheter etter at instruksjonen er gjennomført:

- **Makkermetoden** vil si at speidere arbeider sammen to og to. Her forutsettes det at grunnleggende instruksjon er gitt ved at du har vist og forklart sammenhengen. La gjerne mer og mindre dyktige speidere være makkere for hverandre.
- **Konkurranse** passer bra når ferdigheter skal øves for å få rutine eller for å holde kunnskapene ved like. Det kan enten være konkurranse med seg selv – sammenligne resultatet med forrige gang – eller konkurranse mellom speiderne. Vær oppmerksom på at denne metoden kan misbrukes, slik at konkurransen virker mot sin hensikt. Sørg for like forhold og rettferdige regler. Vær forsiktig så ikke konkurransen får så stor plass at den begynner å skyve speidingen i bakgrunnen.
- **Oppgave** gir gode muligheter for kontakt og består i at du gir én eller alle speiderne i patruljen oppgaver som skal utføres mens du følger med på gjennomføringen. Når oppgavene er utført, gjennomgår du oppgaven, vurderer hovedpunktene og de erfaringene som er oppnådd. De fleste oppgaver har flere enn én løsning.
- **Lek** er også en god måte å få kunnskap til å feste seg i hukommelsen på. Velg en lek du kan og prøv å endre på den slik at den legger opp til at speiderne må praktisere den kunnskapen eller ferdigheten du ønsker de skal øve på.

Peffens sjekkliste for praktisk læring:

- forbered deg
- motiver speiderne ved å fortelle om hensikten med det dere skal lære
- gjennomfør selve instruksjonen ved å vise og forklare hvordan alt gjøres
- la speiderne øve litt
- sjekk om alle har fått det til og diskuter den gjennomførte instruksjonen
- avslutt ved å gi speiderne mulighet til å repetere det de har lært gjennom en lek eller konkurranse

Teoretisk kunnskap og holdninger

Selv om mye av speidingen er veldig praktisk, skjer det også at patruljen jobber med noen mer teoretiske temaer hvor man må bruke andre metoder enn de som er nevnt ovenfor. Også her er det viktig å involvere speidere aktivt i læringsprosessen. I disse tilfeller kan peffen bruke én av disse metodene:

- **Samtale** – Denne metoden består i at peffen forteller litt om emnet (gjerne med interessante eksempler), stiller spørsmål til de andre patruljemedlemmene for å involvere dem i samtalen og besvarer spørsmål fra dem. Den vanligste speideraktiviteten som gjennomføres ved hjelp av denne metoden er leirbålsprat.
- **Rollespill** – denne metoden hjelper spesielt godt å påvirke holdninger og følelser og utvikle verdier som for eksempel rettferdighet eller medfølelse. Men rollespill kan også brukes som ramme for praktisk læring. Hva med å lære viktige friluftsferdigheter som en del av et Robinson-rollespill om overlevelse på en øde øy?
- **Oppgave** – denne metoden kan også brukes til mer teoretisk kunnskap. Patruljen kan få i oppgave å finne ut av noe selv og presentere resultatene for de andre patruljene i form av plakat, presentasjon, utstilling eller lignende.